

Nasze miejsce na ziemi

Ważnym i skutecznym propagatorem bioregionalizmu stało się od pewnego czasu Stowarzyszenie "Olszówka" z Bielska-Białej. Właśnie jego staraniem ukazała się niedawno książka "Rozejrzyj się wokół swojego domu", stanowiąca świetne wprowadzenie do problematyki bioregionalnej

"Rozejrzyj się wokół swojego domu" składa się z 11 tekstów, autorstwa osób pracujących i działających w różnych dziedzinach. W "Rozejrzyj się..." ukazują oni zagadnienia bioregionalne w coraz to innej perspektywie: przyrodniczej, archeologicznej, edukacyjnej, etnologicznej, historycznej, psychologicznej, turystycznej. Większość tekstów nie jest "czysto" teoretyczna, lecz odnosi się do konkretnego dziedzictwa przyrodniczo-kulturowego Bielska-Białej i jego nie tylko górskich okolic. Nic w tym dziwnego, bowiem inspiracją do powstania "Rozejrzyj się..." był projekt edukacyjny (nazwany tak samo jak książka) realizowany przez "Olszówkę" głównie w Bielsku-Białej.

Teksty do książki napisali: Karolina Bielenin (przypadek Wilamowic), Jan Jacek Bruski (historia), Bogusław Chorąży (archeologia), Szymon Ciapała (przyroda), Liliana Dawidziuk (dzika przyroda w mieście), Marcin Fiszer (etnologia), Ryszard Kulik (psychologia), Aneta Szymczyk (edukacja), Radosław Truś (turystyka). Poza tym dwa teksty, jeden przybliżający podstawowe postulaty bioregionalizmu, drugi - bardzo osobisty, zatytułowany "Mój bioregion" - napisał Jacek Zachara.

Teksty zamieszczone w "Rozejrzyj się..." niewątpliwie są godne uważnej lektury. W "Turystyce prawdziwej" Radosław Truś przeciwstawia rozpowszechnionej, uprawianej bezkrytycznie "turystyce masowej" (która stała się po prostu jedną z form konsumpcyjnej rozrywki) - "turystykę prawdziwą". Ta druga posiada, według Trusia, głęboki wymiar aksjologiczny. Jego wyznacznikami są otwartość na odwiedzane miejsca (łącznie z ludźmi je zamieszkującymi i zastaną tam przyrodą), szacunek wobec nich oraz dążność do uzyskania harmonii z nimi.

Liliana Dawidziuk w tekście "Dziki miasto" przybliżyła mało dla wielu znany "dziki" świat miejskich przestrzeni. Okazuje się, że ten "dziki" nurt miejskiego życia może być całkiem silny. Autorka przedstawia sposoby, jak tych "nieoficjalnych" mieszkańców miast można chronić, ocalić (w miejskiej, chciałoby się powiedzieć, "dżungli"). Ochrona wartości przyrodniczych w miejscu zamieszkania, również wtedy, gdy jest to miasto, stanowi ważny postulat bioregionalizmu.

W artykule "Zapomniana księga mądrości natury" Ryszard Kulik pisze o psychologicznej potrzebie łączności z naturą. Drogą realizacji tej potrzeby, stwierdza autor, jest utożsamienie się z "własnym" miejscem w przyrodzie.

O takim miejscu z własnego dzieciństwa, jego utracie, potrzebie zakorzenienia, szukaniu "domu" (a może raczej Domu) odczuwanego na sposób bioregionalny, rezultatach tych poszukiwań pisze sugestywnie Jacek Zachara w "Moim bioregionie".

Książkę "Olszówki" można polecić wszystkim zainteresowanym ochroną przyrody i wartości kulturowych, tym, którzy szukają inspiracji, by w sposób pełniejszy i skuteczniejszy chronić własne otoczenie, miejscowość, rodzinne strony. Publikacja może być z powodzeniem wykorzystywana w edukacji ekologicznej czy regionalnej, prowadzonej zarówno w szkołach, jak i poza nimi.

Redaktorami "Rozejrzyj się wokół swojego domu" są Justyna Maciążek i Jacek Zachara. Książkę wzbogacają zdjęcia autorstwa głównie Jacka Zachary, a także Szymona Ciapały, Marcina Fiszera, Marcina Grabowskiego, Jacka Kosmalskiego. Publikacja ukazała się w ramach prowadzonej przez

"Olszówkę" serii "Edukacja Bioregionalna", jej druk został sfinansowany dzięki pomocy Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach oraz Miejskiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Bielsku-Białej

Grzegorz K. Wojsław

Książkę można nabyć wpłacając 10 zł na konto Stowarzyszenia "Olszówka": Millennium BIG Bank SA, 11501303-15138869, z dopiskiem na blankiecie wpłaty "książka".